

HISTORIA DE ESPAÑA

O exame consta de 4 preguntas de 5 puntos, das que poderá responder un **MÁXIMO DE 2**, combinadas como queira. Se responde máis preguntas das permitidas, **só se corruxirán as DÚAS primeiras respondidas**.

PREGUNTA 1. RESPONDA OS DOUS APARTADOS SEGUINTE:

1.1. Defina brevemente catro dos oito termos: (0,5 puntos por definición)

1. Guerras cántabras, 2. Mozárabe, 3. Gran Armada, 4. Motín de Esquilache,
5. Pronunciamento, 6. Encasillado, 7. Desastre de Annual, 8. Brigadas Internacionais.

1.2. Desenvolva un dos catro temas:

- 1.2.1. O Neolítico: características e cambios con respecto á época Paleolítica. (3 puntos)
- 1.2.2. Os musulmáns na Península Ibérica. (3 puntos)
- 1.2.3. A nova monarquía dos Reis Católicos. (3 puntos)
- 1.2.4. Economía e sociedade na Galicia dos Austrias. (3 puntos)

PREGUNTA 2. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirle facer unha redacción sobre o movemento obreiro. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos á expansión do movemento obreiro no Sexenio, á crecente influencia da AIT e aos principios defendidos polas ideoloxías obreiras anarquista e socialista. (5 puntos)

Doc. 1. Mensaxe enviada polas asociacións obreiras de Cataluña ao Terceiro Congreso da Asociación Internacional de Traballadores de Bruselas en setembro de 1868:

“Encadeadas despois de longo tempo por un poder despótico, as sociedades obreiras de España envían un saúdo cordial ós seus irmáns do resto de España. O momento presente non é moi favorable ás asociacións. Non obstante [...] en Cataluña e en Andalucía as asociacións obreiras desenvólvense pouco a pouco [...]. Os obreiros españois están dispostos a loitar cos seus irmáns contra esa formidable asociación do Exército, do Trono e do Altar, para establecer ao fin, sobre bases sólidas, a paz, a xustiza e o traballo”.

Doc. 2. Manifesto da Federación Rexional Española aos traballadores españois, Madrid, 31 de xaneiro de 1872.

“O noso lema non pode ser máis claro nin terminante:

NON MÁIS DEREITOS SEN DEBERES; NON MÁIS DEBERES SEN DEREITOS

Ou noutros termos: O QUE QUEIRA COMER QUE TRABALLE

Este é o socialismo que proclama a Internacional, cuxas dúas afirmacións principais son: en economía, o colectivismo; en política, a anarquía. O colectivismo, é dicir, a propiedade común dos instrumentos do traballo, utilización dos mesmos polas colectividades obreiras que os fagan directamente producir, e propiedade individual do froito íntegro do traballo de cada cal. A anarquía, é dicir, a abolición dos gobernos, ou sexa a súa conversión en simples administradores dos intereses colectivos”.

Doc. 3. Informe da agrupación socialista madrileña ante a Comisión de Reformas Sociais, 1884.

“Queredes de boa fe favorecer a clase traballadora? Recoñecédelle os dereitos políticos; permitídlle a libre emisión das súas ideas, a asociación en defensa dos seus intereses, a libre acción política, nunha palabra. Reservádevos en boa hora, o dereito de manter pola forza a orde pública. Nós, que sabemos que toda revolución vai precedida dunha evolución máis ou menos rápida, pero sempre longa, coidaremos de non vos dar o gusto de que resolvades pola forza o que non podedes alcanzar coa razón. Quedaremos citados para a batalla final. Entre tanto, viviremos dentro da legalidade, limitada só pola necesidade da orde pública; loitaremos pacificamente na prensa, nos comicios, nas asembleas. Compararemos pacificamente intereses con intereses, doutrina con doutrina. Veremos cales triunfan na opinión pública, na conciencia social”.

PREGUNTA 3. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirle facer unha redacción sobre as grandes reformas da II República. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ás causas da reforma militar, educativa e agraria, ao seu desenvolvemento e efectos. (5 puntos)

Doc. 1. Lei de Retiro da Oficialidade, 25 de abril de 1931:

“A proposta do Ministro da Guerra, o Gobierno provisional da República decreta:

Artigo 1º. Concédese o pase á situación de segunda reserva, co mesmo soldo que gocen no seu emprego da escala activa, a todos os Oficiais xerais do Estado Maior xeneral, aos da Garda civil e Carabineiros, e aos dos Corpos de Alabarderos, xurídico militar, Intendencia, Intervención e Sanidade [...] que o soliciten do Ministerio da Guerra dentro dos trinta días seguintes ao da publicación deste Decreto.

Artigo 2º. Concédese o paso á situación de retirado, co mesmo soldo que gocen actualmente no seu emprego, e calquera que sexan os seus anos de servizos, a todos os Xefes, Oficiais e asimilados, así en situación de actividade como na de reserva retribuída das distintas Armas e Corpos do Exército [...], que o soliciten do Ministerio da Guerra dentro do prazo sinalado.

Doc. 2. Informe sobre as Misiones Pedagógicas:

“A Misión desenvolve o seu programa en forma de reunións culturais públicas na escola, noutra sala ou na praza e a horas compatibles co traballo local, nunha ou varias sesións diarias, desenvolvendo en charlas sinxelas amplos temas de interese xeral humano, [...] audicións musicais comentadas, e conferencias e conversacións sobre educación cidadá, desenvoltas á marxe de toda intención partidista, nun plano de limpeza, co fin primordial de difundir ideas acerca da cultura política actual, o espírito da República e o coñecemento da Constitución. Paralelamente a esta actuación cultural, a Misión cumpre outra finalidade estritamente pedagóxica: visita as escolas, desenvolve cos nenos leccións, cantos, xogos, excursións, en colaboración cos mestres”.

Doc. 3. Balance da reforma agraria segundo o enxeñeiro agrónomo Pascual Carrión, un dos seus promotores:

“Ata o 31 de decembro de 1933, é dicir, quince meses despois de ser promulgada a *Lei de Reforma Agraria*, só se ocuparon 24.203 hectáreas nas que se asentaron 2.500 campesiños, cantidade como vemos insignificante á beira dos plans que propuxo a comisión técnica de asentar de 60.000 a 75.000 campesiños anualmente que, nos dous anos transcorridos desde a presentación do proxecto, debían colocar polo menos 150.000 campesiños. [...] Como vemos, o labor realizado foi moi modesto e nin sequera se ocupou gran parte das leiras dos grandes de España, que sumaban 562.528 hectáreas”.

PREGUNTA 4. ELABORE UNHA COMPOSICIÓN HISTÓRICA A PARTIR DOS TEXTOS PROPOSTOS.

Os seguintes textos deben permitirlle facer unha redacción sobre a consolidación da democracia. Tendo en conta os documentos e o seu contexto, debe atender cando menos ás causas do golpe de estado do 23-F, os factores que favoreceron a chegada dos socialistas ao goberno e os efectos do Tratado de Adhesión á Comunidade Económica Europea. (5 puntos)

Doc. 1. Bando de Milans do Bosch, declarando o estado de excepción na III Rexión militar, 23 febreiro de 1981:

“Ante os acontecementos que se están desenvolvendo nestes momentos na Capital de España e conseguinte baleiro de poder, é o meu deber garantir a orde na Rexión do meu mando en tanto se reciban as correspondentes instrucións que dite S.M. o Rei. En consecuencia DISPOÑO

Artigo 1º. Todo o persoal afecto aos Servizos Públicos de interese civil queda militarizado

Artigo 2º. Prohíbese o contacto coas Unidades Armadas por parte da poboación civil. As ditas unidades repelerán sen intimidación nin aviso previo todas as agresións que poidan sufrir, coa máxima enerxía”.

Doc. 2. Principais resultados das eleccións de 1982:

Partidos	Votos	% votos	escanos
Partido Socialista Obreiro Español	9.836.579	46,07	202
Alianza Popular	5.412.401	25,35	106
Unión de Centro Democrático	1.549.447	7,26	12
Convergencia i Unió	794.554	3,73	12
Partido Comunista de España	824.978	3,87	4

Doc. 3. Acta das condicións de adhesión do reino de España á CEE, BOE 1 de xaneiro de 1986:

“Artigo 2. Desde o momento da adhesión, as disposicións dos Tratados orixinarios e os actos adoptados polas institucións das Comunidades antes da adhesión obrigarán aos novos estados membros.

Artículo 3. Os novos Estados membros adhírense, por medio da presente Acta, ás decisións e acordos adoptados polos representantes dos Gobernos dos Estados membros reunidos no seo do Consello.

Artigo 4. Os acordos ou convenios subscritos por unha das Comunidades cun ou varios terceiros Estados, unha organización internacional ou un nacional dun terceiro Estado serán vinculantes para os novos Estados membros”.